

Aan de Voorzitter van de
Eerste Kamer der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
Den Haag

**Ministerie van
Buitenlandse Zaken**

Rijnstraat 8
2515XP Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.minbuza.nl

Onze referentie
BZ2519835

Bijlage(n)
3

Datum 8 september 2025
Betreft Geannoteerde agenda voor de Raad Algemene Zaken van
16 september 2025

Geachte voorzitter,

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda aan voor de Raad Algemene Zaken van
16 september 2025.

De minister van Buitenlandse Zaken,

D.M. van Weel

Geannoteerde Agenda Raad Algemene Zaken 16 september 2025

Op 16 september a.s. vindt de Raad Algemene Zaken (RAZ) plaats in Brussel. Op de agenda staan de voorbereiding van de Europese Raad (ER) van 23-24 oktober, het Wetgevingsprogramma 2026 van de Europese Commissie, de jaarlijkse rechtsstaatsdialoog, een rechtsstaatsdiscussie over kandidaat-lidstaten en vereenvoudiging en betere regelgeving. De Minister van Buitenlandse Zaken is verhinderd; de Permanent Vertegenwoordiger van Nederland bij de EU zal Nederland vertegenwoordigen.

Vorbereiding Europese Raad 23-24 oktober

De RAZ zal de agenda van de ER vaststellen. Op het moment van schrijven is de agenda van de ER nog niet bekend. Naar verwachting zal de ER stilstaan bij de situatie in het Midden-Oosten, Oekraïne, concurrentievermogen, de problematiek rondom knellende regelgeving ten aanzien van huisvesting, de EU in de wereld en migratie. Er vindt tevens een Eurotop plaats. Na het vaststellen van de agenda zal uw Kamer de kabinetsinzet ontvangen middels de gebruikelijke wegen.

Wetgevingsprogramma

De Europese Commissie zal tijdens de Raad een *Letter of Intent* presenteren, wat de basis vormt voor haar Commissie Werkprogramma (CWP) 2026. Naar verwachting zal het werkprogramma 2026 op 21 oktober 2025 worden gepubliceerd. Na deze presentatie zal de Raad van gedachten wisselen met de Commissie over het werkprogramma. Dit programma is op het moment van schrijven nog niet bekend. Uw Kamer zal naar verwachting begin december de kabinetsappreciatie van het Commissie werkprogramma ontvangen.

Jaarlijkse rechtsstaatsdialoog: horizontale discussie

Tijdens de Raad vindt de jaarlijkse horizontale rechtsstaatsdialoog plaats op basis van het rechtsstaatrappport voor 2025 dat de Commissie op 8 juli jl. publiceerde.¹ Uw Kamer ontving een appreciatie van dit rapport.² Dit rapport doet verslag van de rechtsstatelijke situatie in de EU als geheel en in de lidstaten afzonderlijk, aan de hand van vier pijlers: justitieel stelsel, corruptiebestrijding, pluriformiteit en vrijheid van de media en andere institutionele kwesties die verband houden met *checks and balances*. Aan het rechtsstaatrappport 2025 is voor het eerst ook een interne markt-dimensie toegevoegd. Tijdens de Raad zal worden gesproken over de bredere, horizontale ontwikkelingen op het terrein van rechtsstatelijkheid in de EU, zoals die in het algemene deel van het rechtsstaatrappport 2025 worden geschetst. Het kabinet zal tijdens de Raad in lijn met de kabinetsappreciatie van het rechtsstaatrappport interveniëren. Tijdens de Raad Algemene Zaken van 24 november a.s. zullen de landenhoofdstukken van Bulgarije, Tsjechië, Duitsland en Ierland worden besproken.

Rechtsstaatsdiscussie over kandidaat-lidstaten

In aanvulling op voorgenoemde rechtsstaatsdiscussie zullen de lidstaten in een afzonderlijke sessie spreken over de rechtsstatelijke trends en ontwikkelingen in een aantal kandidaat-lidstaten. Over Albanië, Montenegro, Noord-Macedonië en Servië zijn, net als vorig jaar, aparte landenhoofdstukken opgenomen in het rechtsstaatrappport van de Commissie. In tegenstelling tot de hoofdstukken over de lidstaten bevatten deze hoofdstukken geen aanbevelingen, omdat die onderdeel zullen uitmaken van de landenrapportages die bij het jaarlijkse uitbreidingspakket worden uitgebracht en voor het toetredingsproces van de kandidaat-lidstaten leidend zijn.

Het kabinet vindt het positief dat deze vier kandidaat-lidstaten wederom zijn meegenomen in dit rechtsstaatrappport, omdat het een extra mechanisme biedt om de situatie op het gebied van de rechtsstaat in deze landen te monitoren. Het kabinet verwelkomt de verschillende hervormingsprocessen in de kandidaat-lidstaten, waarbij gebrekkige implementatie in de praktijk een punt van aandacht blijft. Ook deelt het kabinet de verschillende zorgen die in het rechtsstaatrappport worden benoemd. Het kabinet onderschrijft de nadruk die het rapport legt op de rechtsstaat en het functioneren van democratische instellingen, die een centraal onderdeel vormen van de Kopenhagencriteria. Hier mogen tijdens de toetredingsonderhandelingen geen concessies op worden gedaan. Tijdens de Raad zal het kabinet in lijn met de kabinetsappreciatie van het rechtsstaatrappport interveniëren.

¹ [2025 Rule of law report - Communication and country chapters - European Commission](#)

² Kamerstuk 21 501-02 nr. 3223

Lunch over vereenvoudiging en betere regelgeving.

Tijdens de Raad zal een werklunch plaatsvinden over vereenvoudiging en betere regelgeving. Voor het kabinet is het verminderen van onnodige regeldruk en administratieve lasten een prioriteit. Het kabinet verwelkomt daarom de ambitieuze agenda van de Commissie en de zes omnibuspakketten die het sinds februari heeft gepubliceerd om regeldruk te verminderen. Het kabinet let er bij voorstellen op dat beleidsdoelstellingen niet worden ondermijnd, en dat de rechtszekerheid en investeringszekerheid geborgd blijven.

Overig

EU-toetredingsproces met Albanië: openen cluster 4

Afhankelijk van instemming van lidstaten zal naar verwachting en marge van de Raad Algemene Zaken een Intergouvernementele Conferentie (IGC) met Albanië worden georganiseerd. De Commissie heeft aanbevolen om Cluster 4 (Groene agenda en duurzame connectiviteit) te openen. Er zijn geen *opening benchmarks* waar Albanië aan moet voldoen voorafgaand aan het openen van Cluster 4. Wel moet de Raad overeenstemming bereiken over gepaste *closing benchmarks*, waar Albanië gedurende het toetredingsproces aan dient te werken en aan moet voldoen voorafgaand aan het onder voorbehoud sluiten van de hoofdstukken die behoren tot Cluster 4. Na het vaststellen van deze *closing benchmarks* kan Cluster 4 geopend worden.

Voor het openen van een cluster geldt dat ook de voortgang op bredere rechtsstaatthema's en hervormingen gewogen wordt. Het kabinet verwijst hiervoor naar de bevindingen van het landenrapport van de Commissie uit 2024 dat door Albanië op verschillende vlakken voortgang is geboekt, zoals aangegeven in de kabinetsappreciatie.³ Eventuele tekortkomingen, zoals gebrekkige institutionele capaciteit, infrastructuurontwikkeling en de stappen die het land moet zetten rondom overname, implementatie en handhaving van het relevante EU-acquis, zal Albanië gedurende het toetredingsproces moeten aanpakken.

Het kabinet staat zeer kritisch tegenover verdere uitbreiding van de EU en houdt streng vast aan eisen voor EU-lidmaatschap, inclusief de zogenoemde Kopenhagencriteria. Hervormingen op het gebied van goed bestuur, transparantie en de rechtsstaat zijn belangrijk en waar mogelijk ondersteunt Nederland daarbij. Er worden geen concessies gedaan aan deze criteria. Het kabinet heeft een positieve grondhouding ten aanzien van het openen van Cluster 4 voor Albanië, mits Nederlandse aandachtspunten zoals gebrekkige institutionele capaciteit en te maken voortgang rondom overname, implementatie en handhaving van relevant EU-acquis in voldoende mate in de *closing benchmarks* verankerd zijn. Het krachtenveld in de Raad lijkt zich te bewegen richting brede steun voor deze stap.

Motie lid Dassen over voorlopige maatregelen EU-Hof inzake verbod op Pride-marsen in Hongarije.

Om uitvoering te geven aan de motie van het lid Dassen, die de regering verzoekt de Commissie formeel te verzoeken om het aanvragen van een voorlopige maatregel bij het EU-Hof inzake het wettelijke verbod op Pride-marsen in Hongarije, is op 15 juli jl. een brief aan de Commissie verstuurd die als bijlage bij deze geannoteerde agenda is opgenomen.⁴ In de brief wordt de Commissie opgeroepen om zo spoedig mogelijk in actie te komen om de wetgeving waarmee Pride-marsen worden verboden direct een halt toe te roepen, waaronder het verzoek om voorlopige maatregelen. In reactie ontving Nederland op 13 augustus jl. een brief van de Commissie, die eveneens als bijlage bij deze geannoteerde agenda is opgenomen. Daarin bevestigt de Commissie dat deze kwestie haar volle aandacht heeft, de recente wetwijzigingen in Hongarije en de verenigbaarheid met het Unierecht momenteel nader bestudeert en Hongarije om opheldering heeft gevraagd over verschillende bepalingen.

³ Kamerstuk 23 987, nr. 397

⁴ Kamerstuk 21501-02, nr. 3193

Kingdom of the Netherlands

His Excellency Mr Michael McGrath
Commissioner for Democracy, Justice,
the Rule of Law and Consumer Protection
Directorate-General for Justice and Consumers
European Commission
1049 Brussels
Belgium

Date 15 July 2025
Re Infringement of fundamental rights of LGBTQI+ persons in
Hungary

Your Excellency, *Dear Commissioner,*

With this letter I wish to share with you the Netherlands' continuing concerns regarding the legislative and constitutional amendments infringing the fundamental rights of LGBTQI+ persons adopted by the Hungarian Parliament on 18 March and 14 April 2025 following other anti-LGBTQI+ legislation already introduced in previous years.

Following a recent debate, the Dutch parliament adopted a motion calling for the Commission to request interim measures regarding the ban on Pride events in Hungary.

As Hungary has still not revised its legislation, organisers and participants of Pride events in Hungary face the ongoing threat of investigation and penalties. Moreover, the legislation allows facial recognition technology to be used. This is manifestly at odds with the common values on which the Union is founded. We therefore call on the Commission to use all tools at its disposal and take swift action to ensure that Hungary complies with its obligations under EU law, so that all future Pride events in Hungary can take place lawfully and without risk of penalties for organisers or participants.

More specifically, we wish to draw your attention to the possibility of requesting the Court of Justice of the European Union to order interim measures to put an immediate end to the current situation. The 2025 amendments are closely connected to the anti-LGBTQI+ legislation that is the subject of pending case C-769/22. The expectation is that it could be several months before the Court gives its judgment in that case. In the meantime, the LGBTQI+ community in Hungary remains under increasing pressure and it is uncertain whether other events, such as the Pécs Pride on 4 October 2025, can go ahead. Insofar as the current procedure would not allow for interim measures to be ordered by the Court, we urge the Commission to take other forms of action, such as starting new infringement proceedings and requesting an expedited procedure and/or requesting interim measures in this new procedure.

Date

15 July 2025

We remain committed to ensuring that our common values and the human rights and fundamental freedoms of all citizens are respected and protected.

Yours sincerely,

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Pieter Jan Kleiweg de Zwaan
Permanent Representative of the Kingdom of the Netherlands
to the European Union

Cc:

Ms Fiona Knab-Lunny, Head of Cabinet Commissioner McGrath
Ms Charmaine Hili, Member of Cabinet President Von der Leyen

EUROPEAN COMMISSION

Cabinet of Commissioner Michael McGrath
Head of Cabinet

Brussels,

Your Excellency,

Thank you for your letter of 15 July 2025 in which you express concerns about the impact of recent legislative and constitutional amendments adopted in Hungary on the fundamental rights of LGBTIQ persons.

The Commission is closely monitoring the situation in Hungary and reiterates the importance of upholding the Charter of Fundamental Rights of the European Union, including the rights to freedom of expression, to peaceful assembly and association, and of ensuring that there is no discrimination against any groups of the population.

The Commission firmly believes that the protection of children and the safeguarding of the fundamental rights of the LGBTIQ community are not mutually exclusive. The preamble to the Charter reaffirms that the European Union is founded on indivisible and universal values, and that the fundamental rights contained therein are rooted in international human rights obligations shared by all Member States. Any limitation on these rights must meet the conditions set out in Article 52(1) of the Charter, including respect for the principle of proportionality.

The situation you mention in your letter has our full attention. As you also recall, in July 2022, the Commission decided to refer Hungary to the Court of Justice of the EU over national rules that discriminate against people based on their sexual orientation and gender identity (C-769/22 Commission v Hungary, Valeurs de l'Union). The Commission considered that they violate several EU laws, both internal market rules and the fundamental rights of individuals, in particular of LGBTIQ people, as well as the common values at the core of the Union (Article 2 of the Treaty on European Union - TEU). 16 Member States and the European Parliament intervened in the proceedings in support of the Commission.

A hearing in this case (full Court) took place on 19 November 2024 and the Opinion of Advocate-General Ćapeta was delivered on 5 June 2025. The Advocate General proposed to the Court of Justice to uphold all pleas introduced by the Commission and to declare that Hungary has violated the Treaties, including the values enshrined in Article 2 TEU, as well as the Charter and EU internal market rules. The case is currently under deliberation before the Court of Justice, for a judgment on the matter.

H.E Pieter Jan Kleiweg de Zwaan
Permanent Representative of the Kingdom of the Netherlands
to the European Union
E-mail: bre-cdp@minbuza.nl

As regards the recently adopted amendments, I can assure you that we are closely analysing them and the implications they may have under EU law. My services have already contacted the Hungarian authorities requesting clarifications on several provisions. The Commission will not hesitate to take action, where appropriate, as it has done in the past.

Finally, I would like to recall the Commission's commitment to building a Union of Equality, including for LGBTIQ people. Important efforts have been made already under the LGBTIQ equality strategy for 2020-2025, the first ever EU level strategy on this matter which has driven concrete changes on the ground. To date, twelve Member States have adopted national strategies and/or action plans on LGBTIQ equality. As announced in the 2025 Commission Work Programme, the Commission will present a new LGBTIQ equality strategy post-2025 by the end of this year.

Yours sincerely,

[e-signed]

Fiona KNAB-LUNNY

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

M

Bescherming persoonlijke levenssfeer

TER BESLISSING

Datum
5 september 2025

Onze referentie
BZ2519835

Opgesteld door

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Bijlage(n)
1

nota

Geannoteerde agenda voor de Raad Algemene Zaken van
16 september 2025.

Aanleiding

De geannoteerde agenda voor de Raad Algemene Zaken van 16 september 2025.

Geadviseerd besluit

Uw akkoord met de geannoteerde agenda en ondertekening van de
aanbiedingsbrieven aan de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer.

Kernpunten

Op 16 september a.s. vindt de Raad Algemene Zaken (RAZ) plaats in Brussel. Op
de agenda staan de volgende onderwerpen:

- Voorbereiding van de Europese Raad (ER) van 23-24 oktober;
- Het Wetgevingsprogramma 2026 van de Europese Commissie;
- De jaarlijkse rechtsstaatsdialoog;
- Een rechtsstaatsdiscussie over kandidaat-lidstaten; en
- Vereenvoudiging en betere regelgeving.

De Permanent Vertegenwoordiger van Nederland bij de EU zal Nederland in uw
plaats vertegenwoordigen.

Toelichting

n.v.t.